

తప్పుకుని రోహిణి వచ్చాడు.

సీతారత్నం మాట్లాడకుండా తలుపు మళ్లా గడియవేసింది.

'ఇవి తీసి అలమారులో పెట్టు.' రమణ చేతిలోని కాగితాలపైలు మంచంమీద పడేసాడు.

ఆమె మెల్లిగావంగి అవితీసి చేత్తో వట్టుకుంది.

రమణ తడిసి శరీరానికి అతుక్కుని పోయిన చొక్కావిప్పి తలుపునిూద పడేసాడు.

'చాకలివచ్చి వెళ్లాడా?'

సీతారత్నం తల అడ్డంగా ఉపింది.

'ఈ చొక్కా వరండాలో ఆరబెట్టు. (సాద్దునే) అడే వేసుకోవాల మళ్ళీ'

ఆమె అది తీసుకుని వరండాలోకి వచ్చింది.

వానజల్లుకి నేలంతా తడిసి జిగురుగా పొదాలకి అంటుకుంటోంది చూరమ్మల కాననీరు ధారలుగా క్రిందకి పడుతోంది.

'వేడినీళ్లు త్తాయా?'

'తప్ప.'

'పెట్టలేకా యివాళ.'

'పులలయిపోయాయి.'

'సరే యేవో ఒకటి. వాముభారకొట్టు' సీతారత్నం ఐకాట్లో నీళ్లు తీసుకు

చ్చి వరండావారగా పెట్టింది. రమణ ర్షనం చేసాడు.

'తువ్వాలేదీ?'

సీతారత్నం తీసుకువచ్చియిచ్చింది.

'యింత తడిగా ఉండేం?'

'వర్షం వచ్చింది'

'తెలుస్తూనేఉంది. యింట్లోకి తీసుకు

దావటం తెలియదు కామోసు'

'మరచిపోయాను' అని ఆమె అనలేదు.

అన్ని మాటలు ఉపయోగించడం సీతారత్నంకి అలవాటులేదు. ఎందుకు? అన్నా ఒకటే

లేకపోయివా అంటే నిశ్శబ్దంగా అక్కడి నుంచి వంటగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

'ఏమయినా ఉత్తరాలు వచ్చాయా? రమణ భోజనానికి కూర్చుంటూ అడిగాడు'

'ఉమా' సీతారత్నం నోటమ్మలు శబ్దం రాలేదు.

'మీ వాస్తవదగ్గరమంచి'

'లేదు'

'ఈ సారీ పండగకి పీలవడు కామోసు. సీతారత్నం మాట్లాడటానికి ప్రయ

త్నించలేదు. శరీరభారాన్ని గోడకి ఆస్పనిల

అకాశం నల్లగా ఉంది

సీతారత్నం కిటికీ ఊచలు రెండుచేతుల తోను వట్టుకుని నిలబడింది మాపులు బయటకి చూస్తున్నాయి మనసెక్కడో ఆలోచిస్తోంది ఉండే ఉండే అక్కడక్కడ ఆకాశంలో మెరపులు మెరుస్తున్నాయి సీతారత్నం మనసులో కోరికలొకటి.

'తనకి పెళ్ళయిపోయి మూడు సంవత్సరాలయింది యీరోజుకి' ఆమె - మనసులో అసుకుంది 'పిల్లలు పుట్టలేదు ఊక' సీతారత్నం తనమీద తాను జాలినదేలోగానే మనసు అడ్డుపడి సంతోషించమంది.

ఎందుకు? సీతారత్నం శరీరానికి

నోరుంది మనసుకి లేదు చెప్పడానికి చల్లగా వానజల్లు కిటికీలోనుంచి ముఖంమీద పడింది సీతారత్నం పసుటచెరగుతో తుడుచు కుంది చేతివేళ్లు వీరలో ఉన్న చిరుగును పెద్దది చేసాయి.

వీధితలపు దబదబా చప్పుడయింది

'అయన వచ్చారు' సీతారత్నం అనుకునే రోపుగానే తలుపు మళ్లా చప్పుడయింది.

ఆమె గుండె రయగా దడదడలాడింది

'ఏనవడద? గంటనుంచి తలుపు కొద్దూంటేను' రమణ వినురుగా భార్యను

బడింది.

'ఈ కూరలో ఉన్న తగలెయ్యలేదులా ఉంది చచ్చగా యేద్యంది'

సీతారత్నం ఒక క్షణం ఆలాగా అన్నట్లు కనురెప్పలు కదిల్పింది

నిముషాలు దొరికిపోయాయి.

'చీరలు చిగిగిపోయాయి' ఈసారి సీతారత్నం తనంత తాను పెదవులు కదిల్పింది.

రమణ ఒకసారి తలయెత్తి చూసి మళ్ళీ దించుకున్నాడు

'మీ నాన్న వండగకి పింఠకపోయినా బట్టలు సంపుతాడేమో! మాద్దాలే తరువాత' రమణ లేచివెళ్ళిపోయాడు

సీతారత్నం ఒకసారి దీర్ఘంగా విశ్వసించి శరీరభారాన్ని గోడవిూదనుంచి తప్పించింది

రమణ భోజనం చేసిన కంచం కడిగి తనకి వడ్డించుకుని కూర్చుంది.

సీతారత్నంకి ఆకలిగాలేదు అయినా తినాలి యిప్పుడు భోజనం చేసేస్తే మళ్ళా మర్నాడు మధ్యాహ్నంవరకూ చెయ్యనక్కరలేదు.

సీతారత్నం భోజనం చేసి వంటగదిఅంతా శుభ్రం చేసింది.

వర్షం వెలిసిపోయింది. బయట కీచు రాళ్ళు పండగవేసుకుంటున్నాయి కప్పలు పొట్లాడుకుంటున్నాయి

సీతారత్నం గదిలోకి వొకసారి చూసింది రమణ ఆసీను కాగితాలు ముందు పెట్టుకుని వ్రాసుకుంటున్నాడు

ఆమె మళ్ళీ శరీరాన్ని గోడకి ఆన్పించి ఆ యింటిలో రెండుగదులున్నాయి.

ఒక వరండా ఉంది సీతారత్నంకి బాగా యిష్టమయిన స్థలాలు రెండు.

రమణ యింటోళ్ళేకపోతే ఆ గదిలో కిటికీ ప్రక్కన ఉంటే యింటోళ్ళ ఉన్నంత సేవూ వంటగది పొగచూరినగోడ. చీర మాసిపోతుందని ఆమె ఎప్పుడూ అనుకోలేదు

రమణ కాల్చే సిగరెట్టుపాగ సీతారత్నం ముక్కు పుటానికి ఫూటుగా తగిలింది క్రొత్తలో ఆమె ముక్కుకి చీరమడతలు అడ్డుగా పెట్టుకునేది

సీతారత్నం ఆవలించికి చేయి వోటికి అడ్డంగా పెట్టుకుంది కాళ్ళు కొంచెం పేకుతున్నట్లు అనిపించింది

మరి కొంచెంసేపు తరువాత గదిలో లైటు ఆరిపోయింది

సీతారత్నం కనులునిప్పి భారంగా నిట్టూర్చింది. ఆమె కాళ్ళు అలవాటుగా చీకటిలోకి దారితీసాయి

ఆమె చేతికి మంచంపట్టి అడ్డుగా తగిలింది

దూరంగా ఎక్కడో గడియారం వడకొండుగంటలు కొట్టింది

మంచంవూడ ప్రక్క బట్టలు వత్తుగా లేకపోవటంచేత సీతారత్నం నడుముకింద తెగిపోయిననవారు ముడి గుచ్చుకుంటోంది,

ఆమె ప్రక్కకి జరిగింది రమణ మోచేయి చర్మం చల్లగా తగిలింది

సీతారత్నం మళ్ళీ ముడివూడకి జరిగింది 'చీకటి ఎంతో చల్లగా ఉంది' ఆమె అనుకుంది నిద్ర వచ్చినట్లుపోయింది కనులు విప్పి చూస్తూ వడుకుంది

'తనకి పెళ్ళయిపోయి మూడేళ్ళయిపోయింది' మనసు మళ్ళీ గురు చేసింది మూడేళ్ళలోనూ తన జీవితంలో జరిగిన పెద్ద మార్పులూ, గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు ఏమీ మిగులలేదు ఒక్క తనకి వివాహం అయిపోయిందన్న మాట తప్పితే

పురోహితులు మంత్రాలు జపించారు ఆయన మెడలో తాళి కట్టారు తను ఎవరికో భార్య అయిపోయింది తనకి తెలిసిన విషయం అదే! అందరూ అన్నారు పెళ్ళి అయిపోయిందని అకింతలు చల్లి ఆశీర్వదించారు లోకంలో ఎదిగిన ఆడ పిల్లలందరికీ పెళ్ళి అవుతుంది తనకి కూడా అయింది

నాన్న చేతులనిూడ బరువు దించుకుని తప్పేగా శ్వాస పీల్చారు

అంతే కాదు స్టేషనుకి దిగబెట్టడానికి వచ్చినప్పుడు కన్నీరు పెట్టుకున్నారు తనకి ఏడుపు రాలేదు ఆలాగే ఆయనవంక ఎదురుగా మామూ ఉండిపోయింది

'అందంగా పెద్ద లేకపోయినా వికారంగా లేడు' అంది అమ్మ

'బియ్యే తప్పితే మాత్రం యేం? ఏదో ఉద్యోగం వర్కాలేదు భార్యని పోషించగలడు' అనుకుని ఉంటారు వాస్తవ.

తనేమని అనుకుంది? ఏమో! ఎవరడిగ రనలు? తనకేం కావాలి?

ఏమో! కోరికలు మనసులో మంచులా పేరుకు పోయాయి. వాతావరణం హెచ్చుగా లేదు. మంచు కరగలేదు. మరింత గట్టి

వడింది.

రమణ ఒకసారి దగ్గి లేచి కూర్చున్నాడు. సీతారత్నంలోని మనసు మళ్ళీ నత్తుగుల్లలోని నత్తులా ముడుచుకుపోయి ఎక్కడో దాక్కుండి ప్రక్కకి వత్తిగిల్లి కనులు గట్టిగా మూసుకుని వడుకుంది

'ఇదిగో మంచినీళ్లు ఎక్కడ పెట్టావ్?' రమణ సీతారత్నం భుజం పట్టి కుదిపాడు.

సీతారత్నం లేచి యిచ్చి మళ్ళీ వడుకుంది. కిటికీలోనుంచి వడుతున్న ఎక్కడో దీవం వెల్తురు కూడా ఆరిపోయి చీకటి చక్కగా పేరుకుంది

సీతారత్నంకి శాంతంగా అందమయిన చీకటిలోకి మామూ అలోచించే అవకాశం మిగులలేదు

'మళ్ళీ తెల్లవారుతుంది' మనసు శరీరాన్ని విడిచిపెట్టి నిద్రపోడానికి ప్రయత్నించింది

* * *

'ఇదిగో!' రమణ అడ్డంముందు తల దువ్వుకుంటూ పిలిచాడు

సీతారత్నం మంచం వాసుకుని వెనకాల నిలబడింది మామూ రమణ జుట్టు దువ్వెనకి లొంగకుండా తిరగబడుతోంది సీతారత్నం చూపులు బనియనులేని రమణ ఛాలీవూడ నిలచిపోయాయి నన్నగా పీలగా ఉన్న శరీరం చుట్టూ విగుతుగా చర్మం విగించినట్లుగా ఉంది ప్రక్క పెముకలు బలంగా కనిపిస్తున్నాయి

సీతారత్నం బలవంతాన కనులు మరల్పింది. 'వెనకాలే ఉండి పిల్చినా వలకవేం?' రమణ ప్రక్కకి చూసి అన్నాడు

సీతారత్నం మాట్లాడకుండా లోపలికి వెళ్లి కారెయరుతో తిరిగివచ్చింది

'కూరలున్నాయా?' అందుకుంటూ అడిగాడు

'లేవు'

'మరి చేప్పి చావకపోతే నా కెలా తెలుస్తుందనుకున్నావ్?'

సీతారత్నం బాధపడట్లు యేమీ కన్పించలేదు మాట్లాడకుండా వంకెన ఉన్న సంచి తీసియిచ్చింది

రమణ వెళ్ళిపోయాడు

'మళ్ళీ రాత్రివరకూ రాదు' సీతారత్నం మనసు యేదో క్రొత్త రహస్యం చెప్పినట్లు అంది.

సీతారత్నం వీధితులువు గడియపెట్ట ఒక పాతి గదంతా కలయజొసింది గడి నిండా చిందరవందరగా ఉన్న పామామ ఎంతో పన్ని హితంగా చూసాయి. 'నిన్నటికి యీ కోజాకి తేడా యేమీలేదు రేపటికోజాకి కూడా యేమీ ఉండదు' సీతారత్నం గది మధ్యగా గభాలున నేలమీదే కూర్చుంది ఎందుకో తనివితీరా గట్టిగా యేడ్వాలని అనిపించింది కాని ఆ బాధ పెదవివెనుక లోలోనే అణగారి పోయింది కంటికి ఒక బిందువు బుగ్గ అమీదనుంచి జాతి పెదవిని స్పృశించింది

'కన్నీటికి కూడా రుచి ఉంది ఉపగా ఉంటుంది,' ఆమె మనసు శరీరమీద జాలిపోయింది!

కాలం సీతారత్నం కోసం ఆగలేదు 'ఏమండీ' సీతారత్నం ఉలికిపడి ముఖాన కప్పుకున్న చేతులు తీసేసి చూసింది.

మళ్ళీ ఎవరో పిలిచారు సీతారత్నం చీరతో ముఖం తుడుచుకుని వంటగదిలోనుంచి వరండాలోకి వచ్చి చూసింది.

'వీర యింట్లో ఏమయినా తాళం వెవులు ఉంటే యిస్తారా?'

సీతారత్నం వచ్చినావిడని ఎగాదిగా చూసింది.

'నా పేరు నిర్మల మేము ఎంకా ప్రక్క పొలాలోకి విన్నవే వచ్చాం' అవిడ అంది

సీతారత్నం తెలుసన్నట్లుగా తల ఆడించింది

'యిల్లు మార్చే పొడవుడితో ఎక్కడో పారేసాను ముఖ్యమునవన్నీ ఆ పెట్టెలోనే

మనిషిలో మనసు

ఉన్నాయి' నిర్మల చుట్టూ చూస్తూ అంది

సీతారత్నం లోనికి వెళ్ళి తీసుకువచ్చి యిచ్చింది.

నిర్మల అవి తీసుకుని హడావుడిగా వెళ్ళి పదినిముషాలలో తిరిగివచ్చింది.

'తాళం వచ్చేసిందాండి?' అని సీతారత్నం అడగలేదు. తాళాల గుత్తి తీసుకుంది

'మొదటిదానితో పే వచ్చేసిందండి మీ రి యింట్లో ఎన్నోళ్ళ బట్టి ఉంటున్నారా?'

నిర్మల అడిగింది

సీతారత్నం జవాబు చెప్పలేదు 'లోపలికి రండి' అంది.

నిర్మల అంతా కలయజూస్తూ అడుగు లోపల వెట్టింది.

'కూర్చోండి' సీతారత్నం మూలనున్న జిడ్డుపట్టిన కుర్చీ ముందుకి లాగింది

గోడమీద రమణ ఫోటో చూస్తూ నిర్మల అడిగింది

'మీ . . . ఆమె పూర్తి చేయలేదు.

సీతారత్నం తల ఊపింది.

'మీ రిద్దరేనా?'

సీతారత్నం ఆ వు న న్న ట్లు గా కళ్ళు కదల్చింది

'మాకు కూడా పిల్లల గోడవలేదు లెండి' నిర్మల ఎంతో పరిచయమున్న దానిలా నవ్వింది.

సీతారత్నం వచ్చడానికి ప్రయత్నించింది.

'మావారు అసిస్టెంటు యింజనీరు. నిర్మల, సీతారత్నం తన గురించి కూడా చెప్తుండేమోనని ఎదురు చూసింది

సీతారత్నం మాట్లాడక పోయేసరికి నిర్మల మళ్ళీ అంది 'మీవారు ఏదో కంపెనీలో పనిచేస్తున్నారని యింటాయన చెప్పాడ'

'ఊ' సీతారత్నం పెదవులు కదిలాయి. 'ఎక్కడ?'

'నాకు తెలియదు'

నిర్మల ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

'మీరు ఒక్కరేకదా? ఆయన వెళ్ళి పోయిన తరువాత ఒంటరిగా కాలం ఎలాగ గడుస్తుంది?' నిర్మల అడిగింది

'గడవదు. కాని గడుస్తోంది' సీతారత్నం మనసు విగ్గరగా అరవబోయి నోరు చూసు కుంది.

నిర్మల మరికొంచెం సేపు కూర్చుంది ఏదో అని యివీ అడుగుతూ

'మరి నేవస్తానండి. మళ్ళీ ఆయన వచ్చేస్తారు భోజనానికి' నిర్మల వెళ్ళి పోడానికి లేచింది

'మీపనయిపోతే మా యింటికి రాకూ డదూ చూడటానికి. మీకూ నాకూ కూడా కాలం గడుస్తుంది' గుమ్మం దగ్గర ఆగి వెనక్కి తిరిగి అంది

సీతారత్నం ఒక క్షణం సందేహించి బయలుదేరింది.

ఆ రాత్రి ఆమె చాలా ఆలస్యంగా నిద్ర పోయింది.

'నిర్మల భర్త రాజారావు జాట్టు చాలా అందంగా ఉంటుంది వంకీలు తిరిగి కెర టాలులాగ.' సీతారత్నం మనసు రహస్యంగా చెవిలో గుసగుసలాడి నిద్రపోయింది చివరకి.

నిన్నటిరోజుకి యీరోజుకి తేడా ఉందని సీతారత్నంకి తెలియలేదు

* * *
'మీ వారు నిన్నరాత్రి చాలా ఆలస్యంగా యింటికి వచ్చినట్లున్నారు ఎప్పుడూ అంతేనా?' నిర్మల చాకుతో అపిల్ ముక్కలు కోస్తూ అడిగింది.

'ఊ ఆసీను' సీతారత్నం సోఫా అంచు మీద కూర్చుంది తన చీర మకితి దానికి అంటుకుంటుండేమోనని భయపడ్డట్టు

ఆమె ప్రేళ్ళు సోఫా మధ్యత్యాన్ని పరీక్ష చేస్తున్నాయి.

'కది కాగా ఎక్కువకావాలి' నిత్యం జాలినది

సీతారత్నం మాట్లాడలేదు. చూట్టూ చూస్తూ కూర్చుంది. గోడలమీద వర్ణచిత్రాలు వ్నాయి అందంగా గది మధ్యలో నేలమీద తివాళి పరచారు. నలువదరంగా సోఫాలు. వాటి మధ్య అందమయిన టేపాయి.

'నిర్మల వాళ్లు పడుకునే మంచం మీద నవారు మడులు గ్రుచ్చుకోవాలాగుంది.' సీతారత్నం అనుకుంది

'మా నాన్నగారు డిప్లొమీ మాజీ స్టేటు. అప్పుడు పరంగల్లో కొన్నాళ్లు ఉన్నాం తరువాత ఏలూరు వచ్చిన తరువాత కారు కొన్నారు. మా వారిని కారు కొనమంటే పాడ! స్కూటర్ కొన్నారు' సీతారత్నం మాట్లాడటం లేదని నిర్మలకి బెంగలేదు. ఇంటివారు

'దీనికి అద్దె ఎంత?' సీతారత్నం అడిగింది

'నూటయిరవై' నిర్మల కళ్లు మెరిసాయి 'అమ్మో!' సీతారత్నం గుండెల మీద చేయివేసు కుంది 'మా యింటికి నలభై'

'మరి మీకు యిల్లు సరిపోతుందా?' 'ఎక్కువయిపోతోంది!' సీతారత్నం తన తోనే అనుకుంది

'ఉండండి మాఫోటో ఆల్బమ్ చూపి ప్తాను' నిర్మల ప్రక్కన ఉన్న డ్రాయిరు లాగి పెద్ద ఆల్బమ్ సీతారత్నం చేతిలో పెట్టింది

'మీరెప్పుడయివా బొంబాయి వెళ్లారా?' 'ఊహా' సీతారత్నం తల అడ్డంగా

మనిషితో మనసు

ఉపేంది.

'అక్కడ తోవకపోవడం అసబుండదను కోండి మేము వెళ్లినప్పుడు వానలు! ఆయినా బాక్సీలో తిరిగి అన్నీ చూసాం. అక్కడ మా మావయ్య వాళ్లు ఒక యిల్లు కొనుక్కున్నారు ఎనభయివేలుట. కాని మా ఊర్లో యిల్లంత కూడా ఉండదు. పైగా పాత మోడలు'

సీతారత్నం అన్యమనస్కంగా ఆల్బమ్ పేజీలు తిరగవేస్తోంది మొదటి పేజీలో నిర్మల, భర్త తీయించుకున్న పెళ్లి ఫోటో కాబోలు ఉంది అన్నీ తరువాత నిర్మలవే నిల్చున్నప్పుడు, ఇడ వేసు కుంటున్నప్పుడు వంట చేస్తున్నప్పుడు, స్నానం చేసిన తరు వాత తడిబట్టతో సీతారత్నం ఆశ్చర్య పోయింది

'మావారు తీసిన ఫోటోలే యివన్నీ, యింకా మేము హోమూన్ వెళ్లినప్పటివి ముందున్నాయి చూడండి' నిర్మల గబగబా పేజీలు తిప్పింది

'ఇది అమరావతిలో తీయించు కున్నాం యిదేమో కలకత్తా దగ్గర ఏదో 'లేక్ వ్యూ' పేరు అప్పుడే మరచిపోయాను ఊటీ నుంచి వచ్చేటప్పుడు మద్రాసులో ఆగాము. యిది సారిన్ కార్పర్.' నిర్మల ఒక్కొక్కటే చెప్పుకుపోతోంది.

'యిన్ని ఊళ్లు ఎక్కడన్నాయి?' సీతారత్నం మనసు ఆశ్చర్యపడింది 'మీరు చూసారా? మేము అప్పుడు

బొంబాయి వెళ్లినప్పుడు 'అప్పారా'లో చూసాం ఆ పిక్చరు యిప్పుడు యీ ఊరు వచ్చింది.' వాకు మళ్లీ చూడాలని ఉంది ఆయన్ని రమ్మంటే రానన్నారు మీరు నాతో రాకూడదు పిక్చరు చాలా బాగుంటుంది'

సీతారత్నంకి ఆ సినీమా పేరునుబట్టి హిందీయో, యింగ్లీషోకూడా తెలియలేదు.

'మీరు నన్నానంటే యివాళే ప్యూన్ చేత టిక్కెట్లు బుక్ చేయిస్తాను'

'లేపు చెప్పాను' సీతారత్నం నోరు మెదల్చుకుని అంది.

'ఓం ఆయన్ని అడగాలా?' నిర్మల నవ్వింది

సీతారత్నం ఆల్బమ్ అట్టు అంచు వ్రేళ్లతో పామతూ ఉంపిపోయింది చాలా సేపు గడిచిపోయింది నిర్మల ఏదో మాట్లాడు తూనే ఉంది సీతారత్నం చెవులు వింటూనే ఉన్నాయి మనసు ఎక్కడో ఏదో ఊహిస్తూ ఆలోచిస్తోంది.

వీధిలో స్కూటర్ ఆగిన శబ్దం విని పించింది

'ఆయన వచ్చినట్లున్నారు' నిర్మల గభాలన లేచింది

సీతారత్నం లేచి నిలబడింది. నిర్మల వంటగది గుమ్మంవరకూ కూడా వచ్చి మళ్లీ వెళ్లిపోయింది

సీతారత్నం ఒకక్షణం అక్కడే నిలబడింది ఎందుకో ఆమె మనసు ఒకక్షణం తటపటా యించింది—

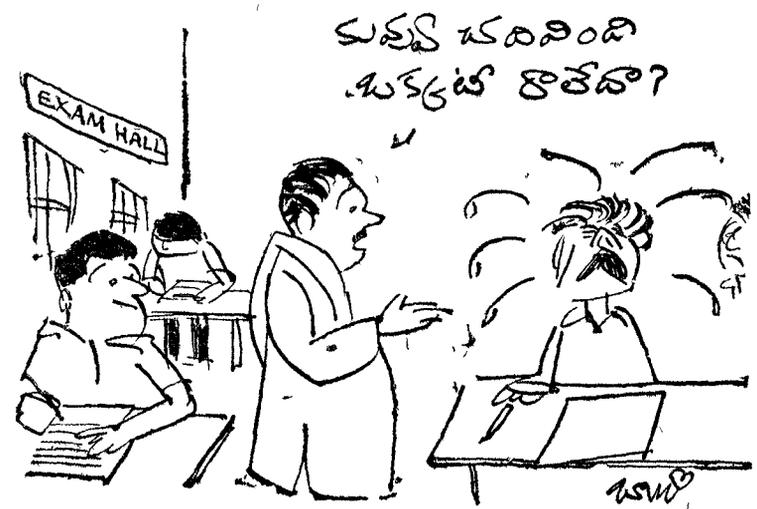
మరుక్షణం దగ్గరగాఉన్న తలపు రెక్కల సందులోనుంచి మాసింది నిర్మల తన రెండుచేతులూ రాజారావు కంం చుట్టూ పెనవేసి నిలబడి ఏదో అంటోంది.

సీతారత్నం హృదయం ఎంతగా కొట్టు కుంది. అడుగులు త్వరగావేస్తూ తమ వాటాలోకి వచ్చేసింది

'నిర్మల, రాజారావు ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకున్నారు' సీతారత్నం కిటికీలోనుంచి చూస్తూ అనుకుంది

మరొక అరగంట తరువాత రాజారావు, నిర్మల నవ్వుకుంటూ బయటికి వచ్చారు. రాజారావు యింటికి బయట తాళం వెన్ను వ్నాడు నిర్మల చుట్టూ చూసింది

సీతారత్నం శరీరం ప్రక్కకి జరిగింది. రాజారావు వెనకాల నిర్మల స్కూటర్ ఎక్కి కూర్చుని అతడి నడుముచుట్టూ

మనస్సు కదిలింది. ఎక్కడో కొత్తదా?

తెలుసుకోండి.

'అలా వెళ్ళుకోకపోతే వడిపోతారేమో!' సీతారత్నం అనుకుంది రాత్రి భోజనంచేస్తూ ఉండగా రమణ పిలిచాడు. ఆమె స్రవణికిందో లేదో ఆమెకే తెలియదు.

రమణ వంటగది గుమ్మం దాకొచ్చి ఏదో పాట్లాం ప్రక్కన పడేసాడు సీతారత్నం తలప్రక్కకి తిప్పిచూసింది పాట్లాం సందులలోనుంచి చేమంతి పూలరేకులు తొంగి చూస్తున్నాయి సీతారత్నం భోజనం పూర్తిచేపేకి పువ్వుల పాట్లాం తలుపుతీసి మొక్కల మధ్యకి ప్రికటిలో విసిరేసి ఏడ్చింది

రమణ పువ్వులు వెళ్ళుకోలేదేమని భార్యని అడగలేదు అతనికి తెలియదు ఆమె వెళ్ళుకోలేదని ఆతను అవన్నీ చూడడు అవసరంలేదు ప్రక్కనున్న వార్లెవరో కొంటూ ఉంటే తనూ కొవ్వాడు.

రమణకి రక్తంలో వెచ్చదనం ఉంది మనసుకి లేదు.

'నిర్మల చాలా కలపుగోలు మనిషి. డబ్బున్న గర్వంలేదు రాజారావుకీ ముఖం మీద స్ఫోటకం మచ్చలలేవు' సీతారత్నం విరంతురం సిగరెట్ల వేడికి కమిలి మృదుత్వం కోల్పోయిన పెదవుల స్వర్ణను తప్పించుకో దానికి ప్రయత్నిస్తూ అనుకుంది.

* * *

అర్తరాత్రి అకస్మాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది సీతారత్నంకి

కిటికీలో నుంచి వెన్నెల పాలవెలుగులా నేలమీద పడుతోంది సీతారత్నం మెల్లిగా మంచం మీదనుంచి లేచి వరండాలోకి తలుపు తీసి నిలబడింది.

రమణ నోటి నుంచి చిన్న గురక వస్తోంది.

సీతారత్నంకి ఆ క్షణంలో ఎక్కడెక్కయినా పొలిపోతే బాగుండుననిపించింది ఆమె కాళ్ళు మెల్లిగా దొడ్లో మొక్కల మధ్యకి దాటిపోయి

వెన్నెల జల్లులా వ్రతి ఒక మొక్కను, ఆకును వలకరించి పులకింపచేస్తోంది 'తనకి పెళ్ళిళ్ళాక ముందు వెన్నెల రాత్రి అసలు నిద్రపోకూడదు అనుకునేది' సీతారత్నంకి జ్ఞాపకం వచ్చింది అప్పుడు బతుకంతా పండు వెన్నెలగా ఉహించుకుని

అనందించింది.

యిప్పుడు వెన్నెల తనని భయపెడుతోంది ఒంటరి తనంతో వెన్నెల కాస్తూనే ఉంది నెలకొకసారి పువ్వుమి వలుకరించి పోకూనే ఉంది. తన మనసు ఉప్పు రుచి చూసిన పాలలాగ నిరిగిపోతోంది తివరకి ఏం జరుగుతుంది? కొన్ని యేళ్ల తరువాత తన శరీరం చచ్చి పోతోంది. ఆయన స్వయంగా కొరివి పెద్దారు. తన కోసం యేడుస్తాడా? తనకి తెలియదు ఎప్పుడు వస్తుంది ఆ స్వేచ్ఛ?

బహుశ మృత్యువు కౌగిలి యింకా వెళ్ళగా ఉంటుందేమో! యముడు కూడా బొమ్మలలో అందంగానే ఉంటాడు సీతారత్నం అర్థంలేకుండా పిచ్చిగా ఆలోచిస్తోంది 'నాన్న, అమ్మ వచ్చి చచ్చిపోయిన శరీరం మీదపడి యేడుస్తారు తనకి అప్పుడెంతో ఆనందంగా ఉంటుంది ఎందుకో రమణ కూడా తనకోసం యేడిస్తే చూడాలని ఉంది' సీతారత్నం చేత్తో ఒక చిన్న మొక్క ఆకు త్రెంపి ప్రక్కకి పారేసింది 'ప్రికటిలో యేం చేస్తున్నావ్? ఎవరయినా చూస్తే భయపడతారు.' రమణ గుమ్మంలో నుంచి పిలిచాడు.

'నిర్మలా వాళ్ళువచ్చి వెలవాటింది' సీతారత్నం అనుకుంటూ లోపలికివచ్చి వడుకుంది

* * *

ప్రాద్యున్న పది గంటలయింది రమణ ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోయి గంటయింది. సీతారత్నం

కులాలు తగ్గత బట్టలుతుకుతోంది 'నాన్న పండుగకి పిలిస్తే బాగుండును. కొన్ని రోజులుండి రావచ్చు.' అనుకుంది.

సీతారత్నం ముక్కుకి పాలు పొంగిన వాసన వేసింది 'నిర్మలా వాళ్ళింట్లో కొబ్బోలు' అనుకుంది పది నిముషాల తరువాత ఆమె పని పూర్తయింది. యింకా వాసన వేస్తూనే ఉంది

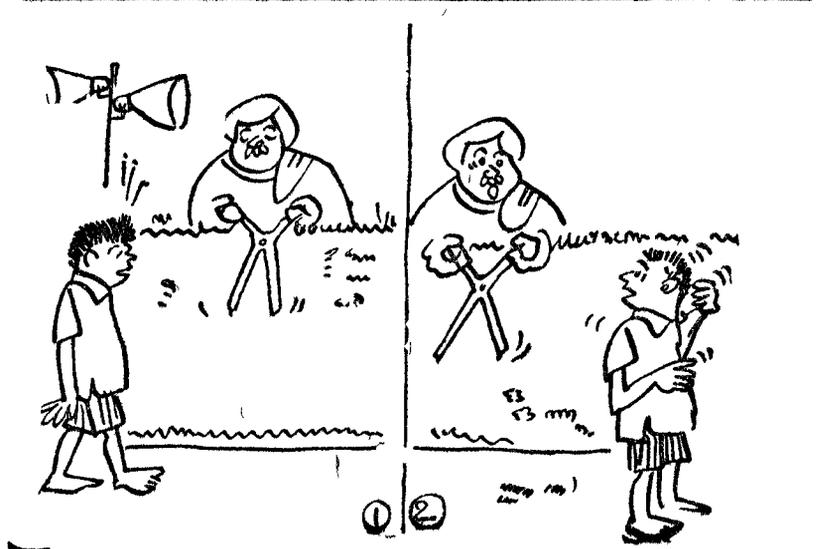
సీతారత్నం చేతులు కడుక్కుని లేచి వెళ్ళింది 'మీ యింట్లో పాలు పొంగి పోయినట్టున్నాయ్ నిర్మలగారూ' పంట గదిలో ఎవరూ లేరు స్టా మీద పాలు గిన్నెలోనుంచి పొంగి పొర్లి పోతున్నాయి అంచుల మీదనుంచి ప్రక్కకి

సీతారత్నం గిభాలున పాలు దింపేసింది. 'ఎవరూ?'

సీతారత్నం వెనక్కి తిరిగి చూసింది రాజారావు గుమ్మంలో నిలబడ్డాడు నడుము చుట్టూ టర్నీటవలు అప్పుడే స్నానం చేసిన గుర్తుగా ఛాతీ మీద నీటి బిందువులు మెరుసున్నాయి 'పాలు పొంగి పోతేనూ..' సీతారత్నం కంగారుపడింది

'నిమ్మా ఊళ్ళో లేదు ప్రాద్దున్నే వాళ్ళ నాన్నగారికి పంట్లో బాగాలేదని తెలిసి వెళ్ళాడ వెళ్ళింది' రాజారావు చెప్పడం పూర్తి కాలేదు

సీతారత్నం యింక వినించుకోలేదు. వెంటనే గబ గబా బయటకి వచ్చేసింది 'పాపం తనే పంట చేసుకోవాలి కావోనూ.'

తారత్యం జారి పడింది.

మరునాడు కుళాయి దగ్గర విండెలోకి నీరు వడుచూ అనాలోచితంగా మట్టూ ఊసింది

రాజారావు వంట గది కిటికీలోనుంచి మానున్నాడు తీక్షణంగా సీతారత్నం బిందె నడుముకి యెత్తు కుని నడిచింది. కొంతమేర జాకెట్టు, నడుము క్రింద భాగం తడిసి చల్లగా అనిపించింది. అడుగులు తమ యింట వేపు వడి వడిగా వేస్తూనే ఒకసారి వారగా మాసింది రాజారావింకా అక్కడే నిల్చుని మానున్నాడు

ఆ రోజునుంచి వరసగా నాలు గయిదు రోజులు సీతారత్నం అడే టైముకి నీళ్లు పట్టుకోడానికి వెళ్లింది రాజారావు ప్రతి రోజూ చుట్టుప్రక్కల కనపడతానే ఉండే వాడు

ఒకరోజు సీతారత్నం అతనివైపు మాసి వచ్చుడు నవ్వాడు

'జాకెట్టు భుజం కింద చిరిగిపోయింది కుట్టుకోవాలి' సీతారత్నం అనుకుంది ఆ మరునాడు సీతారత్నంకి రాజారావు కనపడ లేదు

'రాజారావు నవ్వితే అడవాళ్ళలాగ బుగ్గ మీద సొట్ట వడుతుంది' సీతారత్నం అనుకుంది.

రెండురోజుల తరువాత రాజారావు మళ్లీ ఆమెకేసి మాసి నవ్వివచ్చుడు సీతారత్నం కూడా చిన్నగా నవ్వి తలదించుకుంది

రాజారావు వంట గదిలోనుంచి బయటకు వచ్చాడు

'నీళ్లన్నీ మీరే మోయాలా? పనివాడు లేడా?'

'లేదు.'

'లేవటినుంచి మా ప్యూన్ తో చెప్తాను. వాడు లేని పడతాడుతెండి.'

సీతారత్నం మాట్లాడకుండా నిల్చుంది. నిరు బిందె నిండిపోయి సొర్లిపోతోంది

'అవిడ ఎప్పుడు వస్తారు?' రెండు క్షణాలతరువాత అడిగింది.

'ఎవరు నిమ్మియేనా? పుట్టింటికి వెళ్లిందిగా. యింక నేను గుర్తుండను. తనయిష్టం.' రాజారావు నవ్వాడు.

సీతారత్నం విండెయెత్తుకుని వెళ్లి బోయింది.

'జాకెట్టు చితుగు పెద్దదయిపోతోంది

మనిషిలో మనసు

వెంటనే కుట్టుకోవాలి' సీతారత్నం నిశ్చయం చేసుకుంది. కాని యిల్లంతా వెతికినా మాది, దారం కనపడలేదు

సీతారత్నం ఒకసారి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి వెదకడం మానేసింది

మరునాడు రాజారావుని సీతారత్నం మాసినప్పుడు రెండు వేళ్లకి కట్టుకట్టాడు. 'నిన్న గిన్నె కాలింది' ఆమె అడగకం దానే చెప్పాడు.

సీతారత్నం ఆకాశంకేసి మాసింది ఎండపోయి మబ్బులు సూర్యుణ్ణి ఆక్రమించాయి 'వర్షం వస్తుంది' ఆమె పెదవులు కదిలాయి

'రమణగారు ప్రొద్దున్న వెళ్లి మళ్లీ రాత్రివరకూ రారా?' రాజారావు అడిగాడు.

సీతారత్నం అతని ముఖంలోకి ఒకక్షణం మాసింది.

'నిమ్మికూడా లేదు మీ యొక్కరే ననుకుంటా పాపం' రాజారావు జాలిపడ్డాడు.

'మీరు వంటచేసేనుకున్నారా?' సీతారత్నం పెదవులు కదిల్చింది వర్షం పెద్ద చినుకులు పడటం ప్రారంభించాయి

'అన్నీ అయిపోయాయి అన్నం ఉడికింది కాని నోట్ల మీదనంచి దింపడానికి తియంగా ఉంది' తన కాలినవేళ్ళమాపించి రాజారావు నవ్వాడు.

'నేను ద్రింపుతాను' సీతారత్నం అతని వెనకాల వంటగదిలోకి వెళ్లింది

వర్షం కొంచెం ఎక్కువయింది 'పెద్ద వర్షం అకస్మాత్తుగా వచ్చేస్తే బాగుండును' సీతారత్నం పట్టుకారుతో గిన్నె క్రిందకు ద్రింపి అనుకుంది

నిజంగానే వర్షం పెరిగి పెద్దదయి పోతోంది.

'వర్షం బాగా కురుస్తోంది' రాజారావు అన్నాడు.

సీతారత్నం మాట్లాడలేదు. గదంతా అకస్మాత్తుగా వేడెక్కిపోయినట్లనిపించింది

'వర్షం తగ్గక వెళవచ్చు అంతవరకూ ముందు గదిలో కూర్చుండాలి రండి యిక్కడంతా సాగ వానన రాజారావు అన్నాడు.

సీతారత్నం కాలు కడల్చలేదు. ఏదో నిర్లవంగా వర్షపు ధారలకేసి మాస్తూ ఉండిపోయింది.

'అంటుంది నిమ్మియేనా నిర్లవం మెర్లిగా ప్రాకింది. సీతారత్నంకి రాజారావు అంతసేపూ తన వైపే మానున్నాడని తెలుసు.

'మీరు చాలా అందంగా ఉంటారు.' రాజారావు దగ్గరగా వచ్చాడు

సీతారత్నం శరీరం ఝల్లుమంది రక్తం చలికి గడ్డు కడ్డుందేమో ననిపించింది

ఆమె కనులెత్తి అతనికేసి తీక్షణంగా మాసింది

అతను నవ్వాడు ఆమె అలాగే మాస్తూ ఉండిపోయింది ఆమె చూపులో భావం విశ్చయంగా లేదు

'సీతారత్నంకి కోపం కాలేదు' రాజారావు అనుకున్నాడు

సీతారత్నంకి ఆ సమయంలో తన మంచం మీది నవారు ముడి గుర్తుకి వచ్చింది

రాజారావు మరింత దగ్గరగా వచ్చాడు. ఖరీదయిన సెంటు వాషన ఆమె ముక్కు పుటాలు నిండింది

మరుక్షణం సీతారత్నం ధారగా కురుస్తున్న వర్షంలోకి పరుగెత్తింది ఒక్క పరుగులో గదిలోకి వచ్చేసి తలుపు లోపల గడియ పెట్టేసింది

వీర, జాకెట్టు పూర్తిగా తడిసి పోయాయి నీరు అంచులమ్ముట కారుతోంది. అలాగే మంచం మీద బొర్రెగిలా పడుకుంది. మనసు ఏదో మత్తుగా తేలిపోతోంది దనిపించింది

'తను అందంగా ఉంటుందిట' సీతారత్నంకి రాజారావు మాటలు చెవిలో ప్రతి ధ్వనిస్తున్నాయి. యింతవరకూ పుట్టిన తరువాత ఎవరూ తనతో ఆ మాట అన లేదు రమణకి తను అందింగా ఉన్నా లేక పోయినా ఒకటే తను ఒక స్త్రీ అని తెలుసు పైగా తన భార్య అని కూడా తెలుసు

సీతారత్నం జాట్టు మీదనుంచి నుదుటి మీదకి జారిన నీటిని తుడిచింది

నిండిపోయిన ఎడారిలాంటి ఆమె మనసు మీద ఒకే ఒక నీటి బొట్టు పడినట్టుగా ఉంది 'తనని ఎవరో ఒకరు మనిషిగా గుర్తించారు. అంతే చాలు.' సీతారత్నం శరీరం తృప్తితో నిరుపేక్షింది.

'దీలు పూర్తిగా విరిగినతరువాతకూడా నీటిని వేరుచేసి క్రొత్తకుదిగా ఉంటుంది.' సీతారత్నం తనలో తనే నవ్వుకుంది. ఆమె

మనసులో ఆలోచన ఒకపద్యం, కట్టుబాటు అనే పరధిలో చిక్కుకోడానికి యిష్టపడలేదు 'రాజారావు నిర్మలను 'నిమ్మా' అని పిలుస్తాడు పెళ్లి చేసికొని ఉంటే 'సీతా' అని పిలుస్తాడేమో!' సీతారత్నం పచ్చిగా ప్రకృత్యాద దొర్లంది.

మనిషి కోరికకి బానిస మనసును తృప్తిపరచడం కష్టం. శరీరాన్ని సుఖించ చేయడం సులభం. ఒక్కొక్కసారి శారీరక తృప్తినే మానసిక తృప్తిగా భావిస్తాడు మనిషి. కోరికకు సీతి, నిజాయితీ అనే నియమం లేదు పదిమంది అనితి అనేదాని మీద కోరిక గలిగితే తన మనసుకీకూడా తెలియకుండా చాటుగాచేస్తాడు అంతే తేడా తెల్లవారింది సీతారత్నం రోజూకంటే ముందులేచిపోయింది ప్రకృత్యాదనుంచి రమణి మామూలుగా ప్రాదున్నే వెళ్లిపోయాడు. సీతారత్నం తలారా స్నానంచేసి పదులుగా జడ అల్లుకుంది ఊణాలు తీగలు సాగి యుగాలయి పోతున్నాయినిపించింది దొడ్లోవే అపియిసి వెతికి చివరికి ఏవో గడ్డి పూలన్నీకోసి మాలకట్టింది హృదయం అపవ్యరాలన్నీ ప్రోగుచేసి సంగీతం అని మనసుని భ్రమపెట్టి ఆనందింప చేస్తోంది

'చీ! పాడు అద్దం సరిగా కనపడటం లేదు' సీతారత్నం తడిగుడ్డతో పాత అద్దాన్ని జిడ్డు పోయేదాకా తుడిచింది ఈసారి కొంచెం ముఖం స్పష్టంగా కిందనిపించింది

'నిర్మలకన్న తనే అందంగా ఉంటుంది నిర్మలకి ముందుపళ్ళు ఎత్తుగా ఉంటాయి! 'నిన్న తను అలా ఒకస్కారి వరుగుట్టు కుని వచ్చేస్తే రాజారావు ఏమనుకున్నాడో!' సీతారత్నం ఆలోచనలు తేనెటీగలా విశ్వలతలేకుండా ఎగిరిపోతున్నాయి.

'అమ్మా!'

సీతారత్నం తిరిగి చూసింది 'అయ్యగారీ కాగితం మీకీయ్యమన్నా రండి' రాజారావు నౌకరు ఆమె చేతికిచ్చాడు సీతారత్నం కాగితం మడతలు విప్పింది 'నిన్న మీతో అసభ్యంగా ప్రవర్తించి నందుకు విచారిస్తున్నాను మీరు కొన్ని ఊణాలు ఆగి ఉంటే నేను పతనమయి ఉండేవాడిని, మీకు మచ్చ మిగిలిపోయేది మనస్ఫూర్తిగా క్షమించమని ప్రార్థిస్తున్నాను.'

అంతకంటే మరేమీలేదు ఆ కాగితంలో. సీతారత్నం ప్రతిమలా నిలబడింది కనులు పడేపడే నిర్జీవంగా ఆ కాగితంలోని అక్షరాలను ఉచ్చరించాయి.

ఒక్కసారి మండువేసనిలాంటి వాతావరణం ధస్త్రాంతంలోని కితలంని మించి పోయినట్టుగా మారిపోయింది.

'యిలాగ ఎందుకు జరిగింది?' సీతారత్నం మనసు పడేపడే ప్రశ్నిస్తోంది

'అమ్మగారు వస్తున్నామని తెలిగ్రం యిచ్చారు అయ్యగారు స్టేషన్కుకి వెళ్లారు' నౌకరు చెప్పి వెళ్లిపోయాడు

సీతారత్నం శరీరం స్పృశనం తప్పి ఆ మాటలు వినలేదు. విన్నా అర్థం చేసుకునే స్థితిలో లేదు.

లేకపోతే రాజారావు అలాగ ఎందుకు చేసాడో అర్థమయి ఉండేది ఆ రాత్రి సీతారత్నం బక్కచిక్కిపోయిన రమణి దేహాన్ని దృఢంగా కౌగిలించుకుని యేడ్చేసింది

రమణి కేమి అర్థం కాలేదు 'చీ! ఛీ! యేమిటి? ఎందుకేడ్చు? వంటల్లో బాగోలేదా?' మెల్లగానే అడిగాడు

సీతారత్నం మరింత సన్నిహితంగా అల్లుకు పోయింది రమణికి అంతా ఆయోమయంగా అనిపించింది భార్య శరీరం ఎప్పటికన్న ఎక్కువ వేడిగా ఉన్నట్లునిపించి అనాలోచితంగా తను కూడా తగ్గరగా హతు

కన్నాడు. సీతారత్నం యేడుపు యింకిపోయింది. 'గుండెల మధ్య మంగళమాత్రం అడ్డం గ్రుచ్చుకుంటూ బాధ అనిపించింది' సీతారత్నం సరుకోడానికి ప్రయత్నించలేదు. మరునాడు సీతారత్నం ఆత్మహత్య చేశాడని.

* 'ఎలాగ ఉంది?' కాశీవతి ముఖంలో భావాలు మారిపోతూండగా అడిగాను నేను 'సీతారత్నం ఏ కారణంగా చనిపోయింది? అసంతృప్తి లేకపోతే వశ్యాత్వావమా? నీ మనసులో విషయం పూర్తిగా వ్యక్తం చేయలేక పోయావనిపిస్తోంది చదివేవాళ్ళ సానుభూతి సీతారత్నంకీ పోతుండేమోనని నీవు అనుక్షణం భయపడ్డావు అవునా?' కాశీవతి నా మనసును దిగ్భాసుకు పోయేలా ప్రశ్నిచాడు

నేను వెంటనే మాట్లాడలేక పోయాను 'పోతే కాని సీతారత్నం చనిపోవడాని కారణం నీకేమని తోచింది?' నేను అడిగాను కాశీవతి మళ్ళా ఒకసారి కాగితాన్ని వెనక్కి తిరిగి చూసాడు

'నాకు మాత్రం' కాశీవతి పూరి చేయలేదు 'నువ్వు వట్టి పిరికివాడివి. మధ్యలో ఆగిపోయి అప్పుడు నా మనసు త్వరగా అంగీకరించలే పోయింది ●

